

Sprawy połączone T-134/03 i T-135/03

Common Market Fertilizers SA przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Umorzenie należności celnych przywozowych — Artykuł 1 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 3319/94 — Wystawienie faktury bezpośrednio importerowi — Pojęcie „grupa ekspertów” w rozumieniu art. 907 rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 — Prawo do obrony — „Oczywiste zaniedbanie” w rozumieniu art. 239 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92 — Obowiązek uzasadnienia

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (pierwsza izba w składzie powiększonym)
z dnia 27 września 2005 r. . . . . II - 3930

Streszczenie wyroku

1. *Zarzut niezgodności z prawem — Zarzut podniesiony na etapie repliki — Niedopuszczalność*
(regulamin Sądu, art. 44 § 1, art. 48 § 2)

2. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Zarzuty — Brak kompetencji instytucji przyjmującej zaskarżony akt — Bezwzględna przeszkoda procesowa — Brak kompetencji instytucji przyjmującej akt stanowiący podstawę prawną zaskarżonego aktu — Brak bezwzględnej przeszkody procesowej*
(art. 230 WE)

3. *Środki własne Wspólnot Europejskich — Zwrot lub umorzenie należności celnych przywozowych albo wywozowych — Rozróżnienie między „grupą ekspertów” w rozumieniu art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2454/93 a „komitetem regulacyjnym” w rozumieniu art. 5 decyzji 1999/468*
(art. 7 WE i 249 WE; rozporządzenie Komisji nr 2454/93, art. 907 akapit pierwszy; decyzja Rady 1999/468)

4. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Zarzuty — Naruszenie istotnych wymogów proceduralnych — Naruszenie własnego regulaminu przez daną instytucję — Zarzut podniesiony przez osobę fizyczną lub prawną — Niedopuszczalność*
(art. 230 WE)

5. *Wspólnota Europejska — System językowy — Wysłanie państwu członkowskiemu przez Komisję dokumentu w języku innym niż jego język urzędowy — Niedopuszczalność — Dokument adresowany do przedstawicieli państw członkowskich tworzących grupę ekspertów mającą zająć stanowisko w przedmiocie wniosku danej jednostki — Osoba składająca wniosek niemogąca powołać się na potencjalne naruszenie systemu językowego (rozporządzenie Rady nr 1, art. 3)*

6. *Środki własne Wspólnot Europejskich — Zwrot lub umorzenie należności celnych przywozowych albo wywozowych — Uprawnienia decyzyjne Komisji — Poszanowanie prawa do obrony — Prawo zainteresowanego podmiotu gospodarczego do bycia wysłuchanym — Zakres — Prawo do ustnego przedstawienia uwag — Brak*
(rozporządzenie Rady nr 2913/92, art. 239; rozporządzenie Komisji nr 2454/93, art. 906a)

7. *Środki własne Wspólnot Europejskich — Zwrot lub umorzenie należności celnych przywozowych albo wywozowych — Okoliczności niespowodowane „oszustwem ani oczywistym zaniedbaniem” osoby zainteresowanej — Pojęcie oczywistego zaniedbania — Ścisła wykładnia — Kryteria*
(rozporządzenie Rady nr 2913/92, art. 220 i 239 ust. 1)

8. *Wspólna polityka handlowa — Ochrona przed praktykami dumpingowymi — Procedura rewizji — Przedmiot*
(rozporządzenie Rady nr 384/96, art. 11 ust. 8)
9. *Środki własne Wspólnot Europejskich — Zwrot lub umorzenie należności celnych przywozowych albo wywozowych — Występowanie wyjątkowej sytuacji — Okoliczności niespowodowane „oszustwem ani oczywistym zaniedbaniem” osoby zainteresowanej — Przesłanki kumulatywne*
(rozporządzenie Komisji nr 2454/93, art. 905)
10. *Akty instytucji — Uzasadnienie — Obowiązek — Zakres — Decyzje nieuwzględniające wniosków o zwrot lub umorzenie należności celnych przywozowych*
(art. 253 WE; rozporządzenie Rady nr 2913/92, art. 239)

1. O ile nie opiera się on na okoliczności faktycznej czy prawnej ujawnionej w toku postępowania w rozumieniu art. 48 § 2 regulaminu Sądu, o tyle zarzut niezgodności z prawem podniesiony na etapie repliki jest niedopuszczalny, ponieważ ramy sporu są wyznaczone przez skargę wszczynającą postępowanie.

wydając przepis stanowiący podstawę prawną spornej decyzji, nie wykroczyła poza zakres swoich kompetencji.

(por. pkt 52)

(por. pkt 51)

2. Chociaż Sąd musi podnieść z urzędu brak kompetencji instytucji przyjmującej zaskarżony akt, nie musi on zbadać z urzędu kwestii, czy dana instytucja,
3. Grupa ekspertów, która na podstawie art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2454/93 ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny zbiera się „w ramach komitetu [kodeksu celnego]”, nie stanowi komitetu regulacyjnego w rozumieniu art. 5 decyzji 1999/468 ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji.

W istocie z motywu siódmego i art. 5 tej decyzji wynika, że procedurę regulacyjną należy stosować „w dziedzinie środków o ogólnym zasięgu mających na celu stosowanie istotnych przepisów aktów podstawowych”.

zwrotu skonsultowano się z komitetem kodeksu celnego, posłużyłby się on zwrotem „po konsultacji z komitetem”.

(por. pkt 55, 57–59)

Twierdzenie, że komitet regulacyjny w rozumieniu art. 5 wyżej wymienionej decyzji jest właściwy do wydania opinii w kwestii projektu indywidualnej decyzji o zwrocie lub umorzeniu należności celnych, prowadziłyby tylko i wyłącznie do zrównania pojęć decyzji i aktu o ogólnym zasięgu, które na mocy art. 249 WE są przecież zasadniczo różne, i co za tym idzie do naruszenia tego przepisu, a także art. 7 WE i decyzji 1999/468.

4. Regulamin komitetu kodeksu celnego ma na celu zapewnienie wewnętrznego funkcjonowania rzeczonego komitetu w pełnym poszanowaniu uprawnień jego członków. Wynika z tego, że osoby fizyczne lub prawne nie mogą powoływać się na podnoszone naruszenie tego rozporządzenia, którego celem nie jest zapewnienie ochrony jednostkom.

(por. pkt 79)

Wniosek ten potwierdza brzmienie art. 907 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2454/93. Wyrażenie „w ramach komitetu” odzwierciedla fakt, że grupa ekspertów, o której mowa w art. 907, jest bez wątpienia na płaszczyźnie operacyjnej jednostką odrębną od komitetu kodeksu celnego. Jeżeli prawodawca chciałby, aby w ramach indywidualnego postępowania w kwestii umorzenia lub

5. Artykuł 3 rozporządzenia nr 1 ma zapewnić, że dokumenty przekazywane przez instytucje państwowym członkowskim lub osobie podlegającej jurysdykcji państwa członkowskiego będą sporządzone w języku tego państwa. Skoro dokumenty adresowane są przez Komisję do grupy ekspertów składającej się z przedstawicieli państw członkowskich, odpowiedzialnej za zajęcie stanowiska w przedmiocie zasadności złożonego przez jednostkę wniosku, jednostka ta,

nie będąc adresatem omawianych dokumentów, nie może się powołać na podnoszone naruszenie wyżej wymienionego art. 3.

szczególny przepis dotyczący tego postępowania, ani ogólna zasada poszanowania prawa do obrony nie przyznają jej prawa do ustnego przedstawienia uwag.

(por. pkt 86)

6. Zasada poszanowania prawa do obrony wymaga, aby każda osoba, w stosunku do której może zostać podjęta niekorzystna decyzja, miała możliwość skutecznego przedstawienia swojego stanowiska, co najmniej w kwestii dowodów przywołanych przeciwko niej przez Komisję na poparcie jej decyzji.

Ponadto szczególny charakter decyzji przyjętej przez Komisję na podstawie art. 239 kodeksu celnego nie czyni w jakikolwiek sposób nieodzownym przyznania podmiotowi składającemu wniosek o umorzenie możliwości ustnego przedstawienia jego uwag, oprócz pisemnego wyrażenia stanowiska.

(por. pkt 105, 106, 108, 109)

W przypadku decyzji w przedmiocie zwrotu lub umorzenia należności celnych przywozowych wydawanych przez Komisję na podstawie art. 239 rozporządzenia nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny poszanowanie prawa do obrony osoby składającej wniosek o zwrot jest zapewnione w ramach postępowania określonego w art. 906a rozporządzenia nr 2454/93 ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92.

7. Dla dokonania oceny, czy doszło do oczywistego zaniedbania w rozumieniu art. 239 rozporządzenia nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, należy uwzględnić w szczególności złożony charakter przepisów, których nieprzestrzeganie powoduje powstanie długu celnego, jak też doświadczenie zawodowe i należyta staranność podmiotu gospodarczego.

Co do prawa osoby składającej wniosek o umorzenie do bycia wysłuchaną ani

W tym zakresie Komisji przysługuje uznanie przy podejmowaniu decyzji na podstawie tego artykułu. Ponadto umorzenie lub zwrot należności celnych przywozowych, które mogą zostać przy-

znane tylko na określonych warunkach oraz w precyzyjnie wskazanych okolicznościach, stanowią wyjątek od ogólnego reżimu prawnego przywozu i wywozu i w rezultacie wykładni przepisów przewidujących taki zwrot należy dokonywać w sposób ścisły. W szczególności, ponieważ brak ewidentnego zaniedbania jest warunkiem sine qua non starania się o zwrot lub umorzenie należności celnych przywozowych, wykładni tego pojęcia należy dokonywać w taki sposób, by liczba przypadków zwrotu lub umorzenia pozostała ograniczona.

W odniesieniu do należytej staranności podmiotu gospodarczego, w sytuacji gdy występują wątpliwości dotyczące właściwego zastosowania przepisów, których nieprzestrzeganie powoduje powstanie długu celnego, do tego podmiotu należy zdobyć informacji i wszelkich możliwych wyjaśnień, tak aby nie naruszyć rzeczonych przepisów.

(por. pkt 135–137, 139–142)

Co do ewentualnego błędu prowadzącego do powstania długu celnego podmiot gospodarczy nie może uwolnić się od własnej odpowiedzialności, powołując się na rzeczywisty bądź nierzeczywisty błąd swoich agentów celnych. W każdym razie taki błąd nie może obciążać budżetu wspólnotowego.

8. Procedura rewizji określona w art. 11 ust. 8 podstawowego rozporządzenia antydumpingowego nr 384/96 znajduje zastosowanie w przypadku zmiany danych, które pozwoliły na ustalenie wartości przyjętych w rozporządzeniu ustanawiającym cła antydumpingowe. Ma ona zatem na celu dostosowanie nałożonych ceł do zmiany okoliczności, które leżały u ich podstaw, i zakłada zmianę tych okoliczności.

(por. pkt 145)

Jeśli chodzi o doświadczenie zawodowe podmiotu gospodarczego, należy zbadać, czy chodzi o podmiot gospodarczy, którego działalność polega zasadniczo na przywozie i wywozie, oraz czy zdobył on już pewne doświadczenie w przeprowadzaniu tego typu operacji.

9. Jak wynika z brzmienia art. 905 rozporządzenia nr 2454/93 ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zwrot ceł przywozowych jest uzależniony od zbiegu dwóch kumulatywnych przesłanek, tj. po

pierwsze, występowania wyjątkowej sytuacji i po drugie, braku oczywistego zaniedbania i oszustwa ze strony zainteresowanego. W rezultacie dla odmowy zwrotu ceł wystarczy, że jedna z dwóch przesłanek nie jest spełniona.

(por. pkt 148)

10. Uzasadnienie, jakiego wymaga art. 253 WE, powinno przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, co umożliwia zainteresowanym zapoznanie się z powodami podjętej decyzji oraz obronę ich praw, a właściwemu sądowi dokonanie jej kontroli. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne.

Ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia te wymogi, winna opierać się nie tylko na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę.

Jeśli chodzi o decyzje nieuwzględniające wniosków o umorzenie na podstawie art. 239 rozporządzenia nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, obowiązek uzasadnienia nałożony na Komisję polega na wyjaśnieniu powodów, dla których przesłanki określone w rzeczonych przepisach nie są spełnione.

(por. pkt 156, 157)